

Formuły **INCOTERMS** podzielone są na cztery zasadnicze grupy.

GRUPA E – nakłada minimum obowiązków na sprzedającego.

° **EXW – Ex Works (...named place)** – z zakładu (... określone miejsce)

Sprzedający oddaje towar do dyspozycji kupującego w oznaczonym punkcie wydania (np. własnym magazynie). Towar powinien być właściwie opakowany i oznakowany. Sprzedający nie jest zobowiązany do załadunku towaru na środek transportu – zawiadamia on tylko kupującego o warunkach odbioru towaru. Organizacja transportu oraz wszelkie koszty i ryzyka z tym związane spadają na kupującego.

GRUPA F – sprzedający nie opłaca zasadniczych kosztów przewozu.

° **FCA – Free Carrier (...named place)** – franco przewoźnik w określonym miejscu

Sprzedający ma obowiązek dostarczenia towaru w ustalonym miejscu i terminie. Dalsze obowiązki, ryzyka i koszty ponosi kupujący. W zależności od miejsca, gdzie dokonywana jest dostawa, rozróżnia się dwa warianty dostawy:

- gdy miejscem dostarczenia jest obiekt sprzedającego (np. magazyn) to obowiązkiem sprzedającego jest załadunek towaru na środek transportu podstawiony przez kupującego (lub przewoźnika występującego w jego imieniu)

- gdy miejscem dostawy jest inny obiekt (np. port), to dostawę uważa się za dokonaną z momentem przekazania towaru do dyspozycji kupującego, jeszcze na środku transportowym sprzedającego. Wyładunek ze środka transportowego i dalsze czynności są obowiązkiem kupującego.

° **FAS – Free Alongside Ship (...named port of shipment)** – franco wzdłuż burty statku w określonym porcie załadunku – formuła stosowana tylko w transporcie morskim i wodnym śródlądowym.

Sprzedający ma obowiązek dostarczyć towar do określonego portu załadunku, wzdłuż burty statku. Od tego momentu koszty i ryzyka przejmuje kupujący. Do niego należy obowiązek załadunku na statek, i zawarcia umowy o przewóz morski. Kupujący musi poinformować sprzedającego o miejscu i terminie załadunku. W odróżnieniu od Incoterms 1990 w wersji z roku 2000 nałożono na sprzedającego obowiązek dokonania odprawy celnej eksportowej.

° **FOB – Free on Board (...named port of shipment)** – franco statek w określonym porcie załadunku – tylko w transporcie wodnym.

Sprzedający dostarcza towar do określonego miejsca załadunku w określonym czasie. Do jego obowiązków należy także dokonanie odprawy celnej eksportowej. Sprzedający ponosi odpowiedzialność za towar do chwili przekroczenia linii nadburcia statku (tzw. ship's rail). Umowę o przewóz morski zawiera kupujący. Informuje on sprzedającego o nazwie statku, miejscu i terminie załadunku.

GRUPA C – Umowę przewozu zawiera sprzedający. Są to tzw. formuły dwupunktowe, gdyż podział kosztów nie odbywa się w tym samym miejscu co podział ryzyka. Koszty głównego transportu ponosi eksporter, ale ryzyko związane z przewozem ponosi importer (kupujący). Sprzedający nie zobowiązuje się co do terminu przybycia towaru do miejsca przeznaczenia. Zobowiązuje się on jedynie do terminowego załadunku. Jest to tzw. grupa "na załadunek".

° **CFR – Cost and Freight (...named port of destination)** – koszt i fracht do określonego portu przeznaczenia – tylko w transporcie wodnym.

Do obowiązków sprzedającego należy dostarczenie towaru na statek w porcie załadunku, zawarcie umowy przewozu towaru do określonego portu przeznaczenia, pokrycie kosztów frachtu oraz kosztów załadunku na statek. Podział ryzyka następuje z chwilą przekroczenia linii nadburcia statku przy załadunku. Kupujący ponosi kosztu wyładunku ze statku.

◦ **CIF – Cost, Insurance and Freight (...named port of destination)** – koszt, ubezpieczenie i fracht do określonego portu przeznaczenia – tylko w transporcie wodnym.

Podział kosztów i obowiązków podobnie jak w CFR, z tymże sprzedający ma obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia na czas transportu i pokrycia jego kosztów. Sprzedający przekazuje kupującemu dowód zawarcia umowy ubezpieczeniowej, by ten mógł domagać się roszczeń w przypadku uszkodzenia towaru.

◦ **CPT – Carriage Paid To (...named place of destination)** – przewoźne opłacone do określonego miejsca przeznaczenia.

Sprzedający zawiera umowę o przewóz do określonego miejsca przeznaczenia i ponosi jego koszt. Ryzyko uszkodzenia i utraty towaru przechodzi na kupującego z chwilą dostarczenia towaru przewoźnikowi.

◦ **CIP – Carriage and Insurance Paid To (...named place of destination)** – przewoźne i ubezpieczenie opłacone do określonego miejsca przeznaczenia.

Podobnie do formuły CPT z rozszerzeniem obowiązku sprzedającego o obowiązek zawarcia umowy i pokrycia kosztów ubezpieczenia towaru na czas transportu.

GRUPA D – Sprzedający ponosi koszty i ryzyka dostarczenia towaru do określonego miejsca przeznaczenia. Formuły tej grupy określa się mianem “na dostarczenie” zatem sprzedający odpowiada niejako za towar do chwili dostarczenia do miejsca przeznaczenia. Powinien zostać również określony termin dostarczenia.

◦ **DAF – Delivered At Frontier (... named place)** – dostarczone na granicę.

Sprzedający wypełnia swoje obowiązki z chwilą pozostawienia towaru do dyspozycji kupującego w określonym punkcie dostawy na granicy, ale przed granicą kraju sąsiedniego. Do obowiązków sprzedającego należy odprawa celna eksportowa. Koszty wyładunku ze środka transportowego dostawcy ponosi kupujący.

◦ **DES - Delivered ex Ship (... named port of destination)** – dostarczone statkiem w określonym porcie przeznaczenia.

Sprzedający ma obowiązek pozostawienia towaru do dyspozycji kupującego w określonym porcie przeznaczenia, w uzgodnionym terminie. Wyładunek ze statku oraz koszty i ryzyka z tym związane ponosi kupujący. Do jego obowiązków należą również formalności celne importowe.

◦ **DEQ - Delivered ex Quay (... named port of destination)** – dostarczone na nabrzeże w określonym porcie przeznaczenia

Sprzedający dostarcza towar do dyspozycji kupującego na określonym nabrzeżu portu przeznaczenia. W odróżnieniu od Incoterms 1990 nie ma on obowiązku dokonania odprawy celnej importowej.

◦ **DDU - Delivered Duty Unpaid (... named port of destination)** – dostarczone w określonym miejscu przeznaczenia, cło nieopłacone

Sprzedający wypełnia swe obowiązki z chwilą dostarczenia towaru na środku transportu do określonego miejsca przeznaczenia. Wyładunek ze środka transportowego oraz opłata celna importowa należą do obowiązków kupującego

° **DDP - Delivered Duty Paid (... named port of destination)** – dostarczone w określonym miejscu przeznaczenia, cło opłacone

Obowiązki, koszty i ryzyka podobne jak w DDU z rozszerzeniem o obowiązek dokonania odprawy celnej importowej przez sprzedającego.